

A Somogyi-könyvtár polcairól

Tímár és bocskoros a Róna utcából

A Pick-gyár munkásainak is készített lábbeliket a szegedi Havrincsák Mihály tímár és bocskoros mester. Munkáit kiállításokra is vitte, s az 1949-es Budapesti Nemzetközi Őszi Vásáron a legjobbak között jutalmazták. Életének, munkásságának dokumentumait unokahúga, Bóday Károlyné őrizte meg. Az anyag egy része a Somogyi-könyvtár helyismereti gyűjteményébe került.

„Édesapám testvére volt Havrincsák Mihály (1885-1970) tímár és bocskoros mester. Édesapja Havrincsák György, aki csizmadia mester volt. A nagyapjuk Bácskeresztesen született, ami most Kupaszova néven szerepel a határainkon túl. Ő is hasonló szakmával rendelkezett.” Így kezdődik a szegedi Bóday Károlyné levele, amelyben följánlja a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarának nagybátyja, Havrincsák Mihály iratait, számláit, leveleit, s más, személyéhez kapcsolódó dokumentumokat. Levelében azt is megemlíti, hogy Havrincsák Mihály egykor a Pick-gyár munkásait is ellátta lábbelikkal.

Az évtizedeken át féltve őrzött anyag jó kezekbe került: a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara köszönettel fogadta, majd a Somogyi-könyvtár gondjaira bízta a vaskos mappára való iratokat – közülük mutatunk be néhányat.

Keményített galléros, komoly tekintetű, pödrött bajszú férfi néz ránk az 1926 januárjában kiállított, 176. számú „Arcképes igazolvány” első oldaláról. A kis könyvecske Havrincsák Mihály, Szeged, Róna utca 30. házszám alatti lakos, bőrcserző és bocskoros iparos, „saját termelvényeinek” árusításából származó bevétele után fizetendő forgalmi adó megállapítására szolgált.

Egy másik fényképen Szeged háború előtti arcát idéző, emeletes, ütött-kopott ház áll. Fából készült kapuja még megvan, de a kerítés már hiányzik – a lombtalan fák mögött a régi városképet fölváltó új világ jelképei: paneltömbök magasodnak. A fotó hátoldalára ráírták, hogy a Róna utca 30. alatti házat még az árvíz (1879) után építette Havrincsák György. Fia, Mihály később megvette testvéreitől, itt volt a műhelye is. Az épületet 1998 után bontották le.

Az ipartestületi tagsági díjak befizetését igazoló elismervények, ünnepi és „tagdíjmegállapító” ülésre invitáló levelek mellett figyelmet érdemel az 1949. májusában rendezett, XVII. Szegedi Ipari Vásárra szóló meghívó. Havrincsák Mihály részt vett a néhány hónappal később, 1949. szeptember 16. és október 2. között tartott Budapesti Nemzetközi Őszi Vásáron is: erről a kiállítói belépőjegy, a vásár szabályzata, s a jelentkezési ív mellett egy levél is tanúskodik. A gépiratban az áll, hogy az Országos Tervhivatal megjutalmazza azokat a kiállítókat, akik kiemelkedő munkájukkal „hozzájárultak a hároméves terv sikeres végrehajtásához.” A pályadíjkiosztó ünnepséget szeptember 30-án tartották a vásár szökőkútja előtt. (A jutalomról a mappában nem maradt irat.)

Azt pedig, hogy érdemes volt vásárokra vinni a portékát, Horti Lajos minden bizonnyal „mártogató” tollal kanyarított levele is igazolja. Az Alag, Petőfi Sándor u. 14. alatt lakó levélíró „1 pár nagyon kényelmes 22-es számú gyermek bocskort” rendelt utánvétellel, „a lehető legsürgősebben, lehetőleg élénk piros színben.” A levélből kiderül, hogy Horti úr egy mezőgazdasági kiállításon látta a bocskorokat, ezért fordul a mesterhez. Elárulja még, hogy neki is volt már bocskora, s egyúttal megérdeklődik, hogy a mester milyen árban tudna számára is készíteni egyet, 42-es számban, barna vagy világos drapp színben. Még arra is megkéri, hogy ha mégsem tudná postázni a gyermekbocskort, küldjön értesítést, nehogy hiába várákozzon rá...

Nyilas Péter

Havrinczák Mihály arcképes igazolványa